

«Солтүстік Қазақстан облысы
әкімдігінің мәдениет, тілдерді дамыту
және архив ісі басқармасы» КММ
басшысының м.а.

2021 жылғы «__» _____
№ ____ бұйрығымен бекітілген

«Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің мәдениет, тілдерді дамыту және архив ісі басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің мемлекеттік қызметшілерінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық стандарты

1. «Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің мәдениет, тілдерді дамыту және архив ісі басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің мемлекеттік қызметшілерінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық стандарты (бұдан әрі — стандарт) Қазақстан Республикасының № 410-V 2015 жылғы 18 қарашадағы «Сыбайлас жемқорлыққа іс-қимыл» Заңының 10 бабына сәйкес әзірленді және қоғамдық қатынастардың оқшауланған саласында: мәдениет, тілдерді дамыту және архив ісінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесін білдіреді.

2. Стандарт «Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің мәдениет, тілдерді дамыту және архив ісі басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің мемлекеттік қызметшілерінің (бұдан әрі — мемлекеттік қызметшілер) сыбайлас жемқорлыққа қарсы орнықты мінез-құлықты қалыптастыруға, кез-келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне төзбеушілік жағдайына қол жеткізу, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық көріністерін уақытылы анықтау үшін, олардың теріс салдарын жоюға арналған.

3. Стандарттың қағидалары:

- 1) заңдылық;
- 2) ашықтық;
- 3) әдептілік;
- 4) жеке және заңды тұлғалардың құқықтарын және заңды мүдделерін сақтау және оларды сыбайлас жемқорлық көріністерінен қорғау;
- 5) мүдделер қақтығысына жол бермеу.

4. Мемлекеттік қызметшілер лауазымдық өкілеттіктерін орындау кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын басшылыққа алады және саяси партиялардың, қоғамдық бірлестіктердің және олардың органдарының шешімдерімен байланысты болмайды.

5. Мемлекеттік қызметшілер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының (оның ішінде еңбек, сыбайлас жемқорлыққа қарсы, мемлекеттік қызмет туралы) аясында:

1) жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде қамтамасыз етеді:

азаматтардың құқықтары мен бостандықтарының басымдығы, азаматтар мен ұйымдардың өтініштерін қарау кезінде төрешілдік пен сөзбұйдаға салу көріністеріне жол бермеу;

азаматтардың құқықтарын іске асыру және заңды мүдделерін қамтамасыз етуде ең минималды мерзім;

мемлекеттік қызметтердің стандарттары мен регламенттеріне сәйкес мемлекеттік қызметтерді көрсету;

қызмет алушыларға тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, нанымына, тұрғылықты жеріне немесе кез келген өзге де мән-жайларға байланысты қандай да бір кемсітусіз тең қолжетімділік;

жол бермеушілік:

азаматтың өтінішін қарау ол мәселені объективті шешуге мүдделі емес деген негіз болған тұлғаға жүктелуі жағдайлары;

шағымды берген немесе оның мүддесіне орай жасалған өтініш шағымдар тұлғаға зиян тигізуі;

лауазымды адамдарға өтінішті жіберуге, іс-әрекеттеріне өтініште шағым беріледі;

азаматтардың келісімінсіз олардың жеке өмірі, жеке және отбасылық құпия мәліметтерін жария ету мүмкіндігі;

өтінішке қатысы жоқ, азаматтың жеке басы туралы деректерді анықтау.

2) өз құзыреті шеңберінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде қамтамасыз етеді:

құзыретінің нақты аражігін ажырату және барлық құрылымдық бөлімшелердің және лауазымды тұлғалардың келісіп жұмыс істеуін;

лауазымды өкілеттігін орындауға қатысы жоқ және (немесе) Қазақстан Республикасы заңнамасының бұзуға бағытталған, бұйрықтарды және нұсқауларды шығаруға жол бермеу;

туыстық, жерлестік және жеке басына берілгендік белгілері бойынша кадрларды іріктеу мен орналастыру жағдайларына жол бермеу;

меритократия қағидаттарын сақтау;

қабылданатын шешімдердің заңдылығына дербес жауапкершілік.

3) нормативтік құқықтық актілерді әзірлеу кезінде ұсынылады:

нормативтік құқықтық актілердің жобаларын дайындау мен талқылауға жұртшылықтың, бұқаралық ақпарат құралдарының міндетті түрде қатысуы;

жеке кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерді әзірлеуде, Қазақстан Республикасы Ұлттық кәсіпкерлер палатасының өкілдерімен және жеке кәсіпкерлік субъектілерінің аккредиттелген бірлестіктерінің қатысуымен міндетті болып табылады;

нормативтік құқықтық актілердің жобалары мүдделі мемлекеттік органдарға ашық нормативтік құқықтық актілерді интернет-порталда жария талқылауға жіберуге жіберілмес бұрын әзірленді.

жеке кәсіпкерлік субъектілерінің мүдделерін қозғайтын нормативтік құқықтық актілердің жобалары сараптамалық кеңестің отырысында қарауға дейін бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде интернет-ресурстарда міндетті түрде жариялануға (таратуға) жатады;

Сыбайлас жемқорлық фактілерін немесе олардың белгілерін қамтитын нормативтік құқықтық актілер нормаларын, сондай-ақ құқық бұзушылық жасағаны үшін баламалы санкцияларды пайдаланбаңыз.

4) басқа да әлеуметтік маңызды қатынастарда, өмірлік қызметтің нақты саласына байланысты, ұсынылады:

мемлекеттік қызметке, мемлекетке және оның институттарына деген қоғамның сенімін сақтайды және нығайтады;

жалпыға бірдей қабылданған моральдық-этикалық нормаларды нығайтады және сақтайды ;

мемлекеттік биліктің беделін қолдауды қамтамасыз етеді және Қазақстан Республикасының беделін түсіруге қабілетті және мемлекеттік қызметтің мүдделеріне қайшы келетін іс-әрекеттерге жол бермеу, оның ішінде сыбайлас жемқорлық көріністеріне қарсы тұру, заңнамада белгіленген мемлекеттік қызметшілер үшін тыйымдар мен шектеулердің қатаң сақталуын қамтамасыз етеді;

лауазымдық өкілеттігін және соған негізделген олардың беделін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерге пайдалануы мүмкін іс-әрекет жасауға жол бермейді;

басшылығының және (немесе) құқық қорғау органдарының назарына өздеріне мәлім болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы дереу жеткізеді;

қажет болған жағдайда тікелей немесе тікелей басшысының назарына мүдделер қақтығысының туындағаны туралы, қызметтік міндеттерді атқару кезінде жеке қызығушылық және сыбайлас жемқорлық мінез-құлыққа және сыйлықтар алуға көндіргені туралы жеткізеді;

белгіленген өзара қарым-қатынас тәртібін бұзатын, олардың әділ қызметтік шешіміне әсер етуі мүмкін әріптестеріне және басшыларына заңсыз өтініштерден тартыну;

қызметтік өкілеттіктерін орындауына байланысты сыйлықтар сыйламайды және қабылдамайды;

қызметтік және өзге де таратуға болмайтын ақпаратты мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе өндіру мақсатында пайдаланбайды;

жақын туыстық қатынаста (ата-анасы, жұбайы, ағалары, әпкелері, балалары) тұрған тұлғалардың тікелей бағынуға және бақылауына байланысты болған лауазымға тағайындалуынан бас тартады;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын ашуда белсенділік танытады;

тікелей басшысына атқару үшін алынған өкімнің заңдылығына күмәнданғаны туралы дереу жазбаша түрде хабарлайды;

жоғары құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің сақталуын қолдайды;

ықтимал мүдделер қарама-қайшылығы, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды және олардың салдарларының себептері мен шарттарын жою бойынша тұрақты негізде шаралар қабылдайды;

қызметтік тәртіпті және қызметтік этиканы сақтайды;

басшылығына қатысты жеке басына берілгендік көріністеріне жол бермейді, олардың лауазымды мүмкіндіктері есебінен пайда мен артықшылыққа ие болуға ұмтылыс;

өзінің қызметтік міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін азаматтық-құқықтық, тәртіптік, әкімшілік, қылмыстық жауапкершілікке тартылады.

6. Басшы:

өзінің мінез-құлқымен тұлға ар-намысы мен қадір-қасиетіне турашылдық, әділдік, риясыздық, құрметпен қараудың үлгісі;

басшылықты жеке-дара өкімшілік қызмет жолымен жүргізеді және қабылданатын шешімдердің заңдылығына дербес жауапты болады;

қарамағындағылардан олардың лауазымдық өкілеттіктерінің шеңберінен тыс тапсырмаларды орындауды талап етпейді;

бағынышты қызметкердің өз қызметтік міндеттерін орындау барысында туындаған мүдделер қақтығысын реттеу үшін дер кезінде түбегейлі шаралар қабылдайды;

ететін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен шарттарды жою, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша түбегейлі шараларды қабылдайды;

бағынышты тұлғалармен бірге құмар ойындарға қатысудан тартынады;

бағынышты қызметкерлерінің арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмыстардың жағдайына дербес жауапты болады және олардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауына жол бермейді.